

2.6.72

שישה אנשים נפגשו בשבועות האחרונים באלג'יריה, וקבעו את גורל המדינה. מי הם?

לדעת כל העיתונות בארץ, הם מפקדי המחוזות הצבאיים. לדעת העולם הזה (ראה עמודים 8-9), הם אלופי הפיקוד. אולי הגיעה השעה להטיל אור על אחד ההבדלים העיקריים בין שפת העולם הזה לבין שפת שאר עיתוני הארץ וקול ישראל. ששת הגברים האלג'יריים הם דוגמה לכך.

העולם הזה נוהג עליפי כלל פשוט בתכלית. כל תפקיד או מושג הקיימים במדינת ישראל, ראל, הרי הגדרתם הישראלית חלה גם על בעל המ בחו"ל.

גם בישראל ישנם "מפקדים של מחוזות צבאיים". הם קרויים "אלופי הפיקוד". אם כן, מדוע לא נקרא בתואר זה גם את בעלי אותו התפקיד בכל מדינה אחרת בעולם? מדוע נבלבל את מוחך באלף ואחד תוארים אחרים, עליידי תרגום מילולי ושרירותי של תוארים זרים?

למשל, ישנו בישראל אדם (אולי שמעת עליו לעיתים מעל עמודי עיתון זה) הנושא בתואר שר הבטחון. יתכן שהוא אחד בדור רו - אך תפקידו אינו כזה. בכל מדינה בעולם ישנו אדם הנושא באותו תפקיד בדיוק, בארץ אחת הוא קרוי מיניסטר והנה, בשניה המזכיר לענייני מלחמה, בשלישית מיניסטר המלחמה. כפי העולם הזה כולם, ללא יוצא מן הכלל, שרי בטחון. יתכן שמר בנגוריון ייעלב אם הוא ימציא שהוא אחד מרבים בדורו, אך דומני שיסלח לנו פגיעה זו, למען פישט השפה.

התרגום השרירותי של מושגים זרים מגיע, לעיתים, לשיאים של גיחוך. כך יש כתבים שאינם מסתפקים בהגדרת מר דין ראסק כמיניסטר החוץ והמקפידים לקרוא בשם מזכיר המדינה. הקורא התמים יכול לשאול את עצמו: מה זה מזכיר המדינה? מה תפקידו? מה הוא מזכיר, ולמי?

התואר סקרטארי אוף סטייט הוא, כמוכבן, תוצאה מיקרית של נסיבות מקומיות, שי אינן חשובות לקורא הישראלי. די לקורא זה בציון העובדה שמר ראסק עושה בד חשינגטון מה שהגברת מאיר עושה (או היתה צריכה לעשות) בירושלים. במלים פשוטות: הוא שר החוץ של ארצות-הברית.

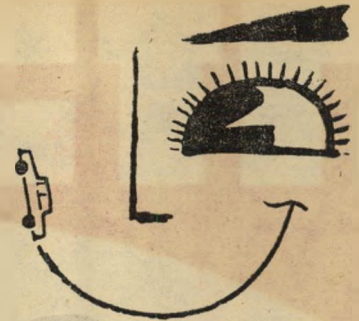
המישחק המשעשע בתרגום תוארים זרים נובע, לעיתים, מסגוביוס מטופש גרידא. כך אתה יכול לקרוא בכמה וכמה עיתונים על המימשל החדש בארצות-הברית, ואולי לתמוה אם לא התחוללה שם מהפכה כלשהי בשעות הלילה. אך אם תמשיך בקריאה, תגיע לכלל מסקנה שהכנה אינה אלא לממשלה החדשה של מר קנדי.

עצם המונח המימשל החדש מקורו בדגיאת-תרגום פשוטה. המונח האנגלי אד-מיניסטריון אינו מימשל, אלא מינהל (בד עברית החדשה, מימשל הוא צורת השלטון, כמו המימשל הצבאי). סגוביוס שרופים יכיר לים לדבר, על כן, על המינהל של מר קנדי, אולם לשם מה? מה איכפת לנו אם הדי אמריקאים, בניגוד לאנגלים (ולישראלים), קוראים לממשלתם בשם מינהל? מערכת העולם הזה מקוהה כי אתה לא תחשוב אותה לאוסף של בורים ועמי-ארץ, אם נמשיך לדבר על ממשלת ארצות-הברית, ור נתעלם מן המימשל ומן המינהל גם יחד.

יש לעניין גם צד רעיוני, הגורם למחשבה. בני פלונסק ופשימשל, מינסק ומונקאץ, הקובעים עדיין במידה רבה את הסיגנון בחיי הציבור, לא התרגלו לעובדה כי מדינת ישראל היא מדינה ככל המדינות, ולא יצור מיוחד-במינו של הייחוד היה די.

בעיניהם, חילול הקודש הוא לקרוא למיניסטר גויי בשם שר, או לקצין גחיי ("ל!") בשם אלוף. לבם מתפלץ בקירבם בקוראם, בעמודי השבועון המסויים, על רביאלוף תואן חימנז או (גרוע עוד יותר) על אלוף אחמד עבד אליקאדר.

העולם הזה סבור אחרת. על כן תוכל לקרוא בעתון זה על דיוניהם של אלופי הפיקוד של צבא-השיחרור האלג'ירי, בקשר עם הסיכסוך שפרץ בין שרי הממשלה הזמנית באלג'יר לבין אלוף-מישנה בומדיאן, הרמטכ"ל המודח, אשר יש אומרים כי הוא נהנה מתמיכת נשיא רעים, טג'אלוף עבד אלנאצר.

הבט קדימה בלי זעם

לפני כשנתיים זעזע מחזה של צעיר אלמוני את אנגליה.

"הבט אחורה בזעם" היה שם המחזה. הזעם השחור נשפך על העולם הישן ומה שהורישי-לדורנו.

הזעם השחור רצה. על-ידי עצם השתפכותו ממעמקים -

להביא את הגאולה לדור המבולבל של ימינו. הרבה "צעירים זועמים" קמו בעקבות המחזה.

אבל הגל החדש הזה חלף-עבר. והרבה לא הותיר -

משום השלילה הגמורה שהיתה בו.

הסתבר שגם הדור הצעיר רוצה בחיוב החיים. בהנאה מהם.

יותר משהוא מעוניין להביט אחורה בזעם

הוא מעוניין להביט קדימה בחיוך!

ולא במקרה זהו דור המכונית.

לא רבים בו שיוכלו לזכות בפרס על הנושא:

"כיצד להנות מהחיים בלי מכונית"?

לעומת זאת, "כיצד להנות מהחיים עם מכונית"

איננה בכלל שאלה.

בישראל תוכיח בדיקה רפואית שדופק אדם העובר ליד

ה"לארק" יגבר עם נוח מבטו עליה.

סגנון קוויה המאורכים והמקומרים.

צבעיה המעודנים. הנוחיות הרומזת לו מבפנים

גלגל ההגה. ממלאים אותו גאוה;

הוא גאה ש"כלי" בעל שם בינלאומי כזה

מיוצר באורח כה מושלם בארץ!

הוא יודע שהציבור הרחב של בעלי ה"לארק" שבע-רצון ממנה.

והוא ישמח להצטרף למשפחת בעלי-ה"לארק".

נכנסים לראשון

בצלום הסרט קובע!

3 HP - לצלום בתנועה ובתוך אולם 34°

3 FP - הסרט בעל הגרעין העדין להגדלות 24°

Selochrome PAN לצלומים מוצלחים 30°

להשיג בכל בתי מחסר לצרכי צילום.

35mm & Roll Films

סוכנים:

א. ברנר, תיא. שד' רוטשילד 15, טל. 65421

בית-הוצאה-לאור

מעוניין ב-

יצירות מקור

בפרוזה

את החומר - מודפס במכונת-

כתיבה או בכתיב ברור -

יש לשלוח לכתובת:

ת. ד. 20233, תל-אביב

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי המערכת והמנהלה: תל-אביב, גליקסון 8, טלפון 226785, ת.ד. 136 • מען מברקי: עולמפרס • דפוס משה שהם בע"מ, ת"א, פין 6 • העורך הראשי: אורי אבנרי • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

אורי אבנרי